

Beleidsplan transitie 2024-2026 Stichting De Graal

**“In case the Grail, in future times, makes no more sense,
start another thing.”**

Fr. Jacques van Ginneken (1921)

Toen in 1921 een aantal vrouwen met de Jezuiet priester Jacques van Ginneken de Graal beweging in Nederland startte (de naam was toen nog Vrouwen van Nazareth), voorzag Van Ginneken dat wat in zijn tijd maatschappelijk relevant was, dit in de toekomst misschien niet meer zou zijn. De Graal heeft in haar ruim honderd jarig bestaan veel transities doorgemaakt. Met leden in 21 landen over de wereld is het nog altijd een beweging met groot potentieel. Toch worstelen meerdere landen, waaronder ook Nederland, met de invulling van de beweging in ons huidig tijdsgewricht. In de afgelopen twee jaar moest in Nederland de keuze worden gemaakt om op te gaan in de internationale graalbeweging of toch een eigen stichting te behouden. Er is gekozen voor het laatste. In de wetenschap dat dan opnieuw een transitie noodzakelijk is. In 2023 en begin 2024 is begonnen met bestuurlijke vernieuwing. De tweede helft van 2024, 2025 en 2026 zullen in het teken staan van het doordenken en uitbouwen van activiteiten en netwerken die de transitie verder ondersteunen. Hierbij zijn wij schatplichtig aan de vrouwen voor ons. Zij hebben zich met hart en ziel ingezet voor het onderwijzen van meisjes en vrouwen. Stichting De Graal heeft dan ook naast de transitie nog altijd de zorg voor haar leden en vriendinnen. Zij zullen actief op de hoogte worden gehouden van de activiteiten en hierbij worden betrokken.

In het nu volgende zal eerst worden ingegaan op hoe de stichting om wil gaan met de transitie en daarna zal kort worden ingegaan op de overige taken van de stichting, waaronder de zorg voor de veelal hoogbejaarde leden.

Onze wortels op nieuwe plekken

Isabel Allegro, een graalvrouw uit Portugal, schreef naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van de graalbeweging: "onze wortels moeten opnieuw doordacht worden, we moeten ze herformuleren en ze opnieuw planten op de juiste nieuwe plekken." Wij sluiten ons aan bij deze gedachte.

Nieuwe doordenking

Een belangrijke nieuwe doordenking voor de Graalbeweging in Nederland is voortgekomen uit de door de Internationale Graal ondersteunde leerstoel "Women Care for the Future" aan de Radboud Universiteit. Vanuit deze leerstoel wordt in 2024 de derde Nederlandse Summer School "Communities with a Heart" georganiseerd. Hier wordt gebruik gemaakt van een model van acht onderling verbonden hoekstenen die via een kritisch reflectiemodel gemeenschappen met een hart mogelijk maken. De vrouwen werken aan het vergroten van hun persoonlijke impact, die van de gemeenschap en die van organisaties waarop zij betrokken zijn. De vrouwen verdiepen hun drijfveren, trainen dialoog en stilte om te komen tot verbinding en inspiratie. Op die manier worden ze gestimuleerd een bijdrage te leveren aan het creëren van inspirerende, inclusieve, moedige en kritische gemeenschappen die kwetsbaarheid omhelzen en een stem geven aan die mensen en groepen die normaal gesproken niet worden gehoord. Met kritisch bedoelen wij dat we nadrukkelijk oog hebben voor het onder kritiek stellen van patriarchale, politieke en structurele systemen en machtsverhoudingen, waarbij vooral vrouwen en kinderen vaak het onderspit delven.

Herformulering van de missie

Deze Summer Schools laten zien dat er veel jonge ambitieuze (graal)vrouwen zijn die behoefte hebben aan een netwerk, ondersteuning en kennisuitwisseling om op die manier gemeenschappen met een hart te creëren binnen de eigen lokale context. Door de netwerken zijn de vrouwen ook een steun voor elkaar. Stichting de Graal wil aansluiten bij deze hernieuwde energie en heeft haar missie voor de komende jaren hierop gebaseerd:

"Het (helpen) creëren van gemeenschappen met een hart voor een meer gelijke en rechtvaardige samenleving."

De visie:

Wij zien inspirerende, inclusieve en moedige gemeenschappen die kwetsbaarheid omarmen en die een stem geven aan de gemarginaliseerden. Door het bewustzijn van zichzelf, anderen en de context te verdiepen, wordt het mogelijk om een grotere impact te hebben op een meer rechtvaardige en gelijke samenleving. Door dialogisch te werken met ontwrichtende ervaringen, wordt een proces van kritische transformatie in gang gezet. We streven ernaar om de risico's voor vrouwen te verminderen en hun kansen te vergroten zodat zij als veranderaars op lokaal, nationaal en

internationaal niveau de kwaliteit van leven kunnen verbeteren van zichzelf, de ander en de omgeving.

Het planten op nieuwe plekken

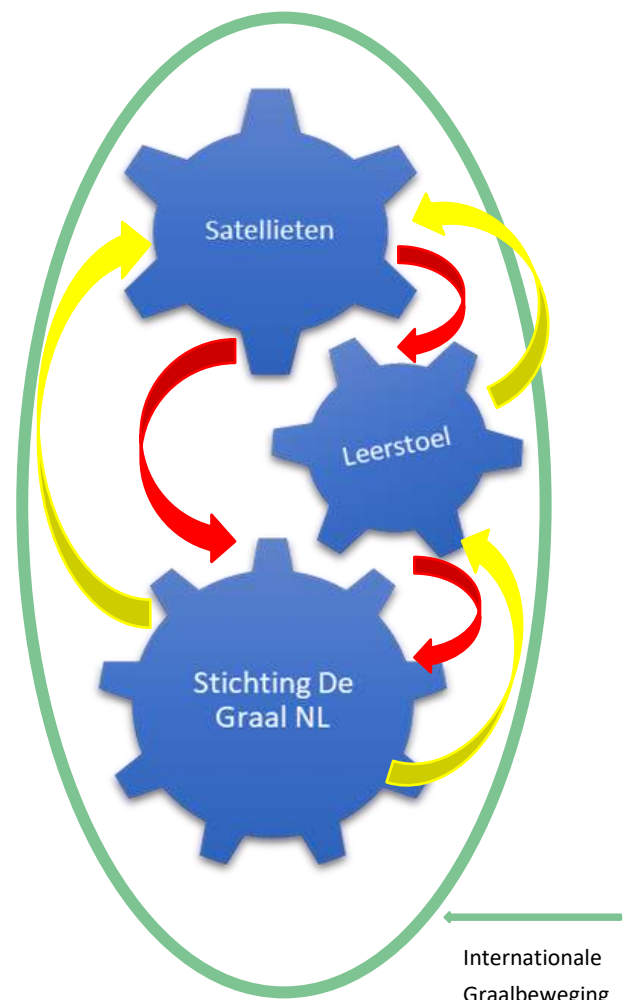
Allegro heeft het over nieuwe plekken, maar juist door de lange geschiedenis kent de Graalbeweging ook veel bestaande plekken. Zo is er in maart 2024 een Summer School georganiseerd in het Graal Centrum Kleinmond in Zuid Afrika. Dit was een mix van lokale vrouwen en graalvrouwen en bleek heel effectief voor het creëren van nieuwe initiatieven in de lokale context van de deelnemers. De Summer School in Zuid Afrika kan gezien worden als een satelliet en vormt een pilotproject vanuit de Nederlandse situatie. Een dergelijke aanpak kan in meerdere graallanden worden georganiseerd. Op die manier kan er een wisselwerking ontstaan tussen de kennis die door de leerstoel wordt ontwikkeld en de plaatselijke kennis die wordt opgedaan in de satellieten.

Het Graalhuis in Utrecht

Ook Stichting de Graal Nederland heeft een belangrijke fysieke plek: het Graalhuis in Utrecht. Vanuit dit huis wordt de Summer School in Nederland ondersteund en is financieel en inhoudelijk een bijdragen geleverd aan het pilotproject in Zuid Afrika. De stichting heeft met het huis een unieke plek en locatie en wil dit weer een belangrijk ankerpunt maken. Deels door van hieruit nieuwe satellieten binnen de internationale graalbeweging te ondersteunen en deels om ook zelf weer een volledige satelliet te zijn. Hiermee is Stichting De Graal Nederland een belangrijke radar in de dynamiek tussen

Leerstoel, internationale graalbeweging en de nationale satelliet. Om deze rol te kunnen vervullen zullen we ook de beweging in Nederland weer op gang moeten brengen. We zullen binnen Nederland op zoek gaan naar vrouwen en hun organisaties die willen aansluiten bij het gedachtegoed van de Graal, in het bijzonder gemeenschappen met een hart. De activiteiten die de stichting gaat ondersteunen en organiseren in Nederland moeten een link hebben met het creëren van gemeenschappen met een hart. Bijlage 1 geeft aan waar projectvoorstellen op worden beoordeeld.

De transitie die wij voor ogen hebben ziet er schematisch als volgt uit :

De strategie

Om bovenstaande vanuit Stichting de Graal mogelijk te maken is er medio mei een projectmanager transitie aangesteld. Zij heeft de taak om samen met het bestuur de transitie verder vorm te geven en uit te voeren. Dit uiteraard in gezamenlijkheid met de medewerkers en vrijwilligers die nu al een belangrijke bijdrage voor de stichting leveren.

Uit het schema valt af te lezen dat er drie onderdelen zijn die voor de strategie belangrijk zijn:

1. Het Graalhuis in Utrecht;
2. Deelname aan en stimuleren van internationale activiteiten die gericht zijn op het verder uitbouwen van de satellieten;
3. Aangehaakt blijven bij de leerstoel "Women care for the future".

Het huis

Zoals aangegeven zal er vanuit dit huis worden gewerkt aan projecten en verbindingen in Nederland. De projecten en organisaties moeten aansluiten bij de missie en visie. Dit betekent ook dat ze betrekking moeten hebben op de hoekstenen van waaruit gemeenschappen met een hart worden opgebouwd (zie voor een uitgebreidere toelichting bijlage 2).

De Stichting zal het graalhuis ter beschikking stellen voor geschikte projecten en kan een deel van haar kapitaal inzetten om dergelijke projecten te ondersteunen.

De satellieten

Voor de satellieten werken we nog nadrukkelijker met het model van de acht onderling verbonden hoekstenen, waarbij gebruik wordt gemaakt van kritische reflectie om macht te deconstrueren en onze waarden van waaruit we opereren te verduidelijken. Hierdoor kunnen persoonlijke, collectieve en vertegenwoordigende krachten worden opgebouwd zodat de responsiviteit wordt vergroot en daarmee een grote impact wordt bereikt. De Summer Schools zijn hierin van groot belang gebleken. Voor de komende twee jaar willen we Zuid Afrika verder uitbouwen en tenminste één nieuwe satelliet starten. Het Graalcentrum van Kleinmond Zuid Afrika zal hier in de loop van 2024 een projectvoorstel voor indienen.

De leerstoel

De leerstoel is zoals eerder aangegeven voor onze stichting een heel belangrijke nieuwe doordenking van hoe gemeenschappen gebouwd kunnen worden die kwetsbaarheid omarmen en van daaruit toewerken naar de verbetering van kwaliteit van leven. Niet alleen de kwaliteit van ons eigen leven, maar vooral ook dat van onze gemeenschappen in sterke relatie met de natuur om ons heen. Het is een beweging van ontregeling naar dromen en concreet maken wat je in je

omgeving in beweging kunt zetten. Het is het samen de overgang maken van niet weten, naar weten. Weten wie je bent en wat daarin belangrijk is als vrouw, leren van elkaars perspectieven en elkaars verhalen. Het gaat over respect, dialoog, elkaars getuigen zijn en elkaar verantwoordelijk houden.

De bovenstaande elementen zijn voor de graalbeweging niet nieuw en passen dan ook bij de doelstellingen zoals in de statuten verwoord. Deze doelstellingen worden als het ware ingevuld met elementen die een duidelijke onderlinge relatie hebben en een stevige en overtuigende methode bieden om vanuit te werken.

De ambities

Uit bovenstaande vallen voor 2024 - 2026 de volgende ambities te formuleren:

Het graalhuis in Utrecht maken tot een volwaardige satelliet binnen de internationale graalbeweging. Hiervoor moeten er nieuwe activiteiten worden ontplooid. Dit doen we door projecten te subsidiëren, het pand ter beschikking

te stellen, partnerschap zoeken met relevante andere organisaties en waar mogelijk extra financiële middelen te genereren.

De pilot satelliet in Zuid Afrika zal verder worden vormgegeven en uitgebreid met lokale activiteiten. Hiervoor zal een projectvoorstel worden ingediend bij het stichtingsbestuur.

Het streven is een tweede satelliet te starten in één van de andere graallanden.

Vanuit de stichting zullen we andere geïnteresseerde graallanden informeren en ondersteunen bij het opbouwen van eigen Summer Schools of vergelijkbare activiteiten.

Vanuit de stichting zullen we contacten leggen met nationale en internationale organisaties die behulpzaam kunnen zijn bij de follow/up and follow through van de Summer Schools. Het doen van de Summer School is één ding, maar de vrouwen hebben ook daarna ondersteuning nodig in hun lokale omgeving.

Met de Internationale Graal en de Radboud Universiteit zal gekeken worden of uitbreiding van de leerstoel mogelijk is. Hiervoor zal een projectplan worden ingediend bij het stichtingsbestuur.

Met de internationale graal zal overleg plaatsvinden over hoe ook vanuit de internationale organisatie verdere ondersteuning gegeven kan worden aan het integreren van de uitkomsten van de leerstoel 'woman care for the future' in de gehele graalbeweging.

Gezocht zal worden naar nieuwe vormen van verbinding tussen de nationale en internationale Graal. Welke structuren zijn dienend in een moderne beweging?

De middelen

Stichting de Graal beschikt over een eigen vermogen (zie publicatie anbi 2023).

Al eerder is genoemd het voordeel van een prachtig pand in de binnenstad van Utrecht.

De stichting heeft een projectmanager transitie benoemd voor een jaar.

De stichting heeft vaste medewerkers in dienst en heeft vrienden en vrijwilligers.

Naast het eigen vermogen zal ook worden gezocht naar extra financiële middelen.

Overige taken

Op 7 juli 2022 zijn de nieuwe statuten gedeponereerd en is de bestuurlijke vorm van de graal in Nederland veranderd. Er is nu sprake van een vereniging en een

stichting. De vereniging leidt sinds 15 april 2023 een slapend bestaan. De stichting draagt zorg voor de behartiging van de belangen van de leden van de vereniging. Hiervoor is een bestemmingsreserve. Vanuit deze reserve worden zaken gefinancierd voor de leden. Dit kan gaan om het dragen van extra kosten voor benodigde zorg (veel leden zijn op hoge leeftijd) maar ook om de financiering van bijeenkomsten zoals de stille retraite die is gehouden begin 2024.

Het jaar 2023 heeft hoofdzakelijk in het teken gestaan van de bestuurlijke veranderingen. Een overzicht van de besluiten van dat jaar zijn te vinden in bijlage 3. Het financieel beheer van de bestemmingsreserve is terug te vinden in de publicatie voor anbi 2023.

Dit is een uitgave van Stichting De Graal
KvK 41222856

Utrecht, 24 juni 2024

Bijlage 1:

Criteria van Stichting de Graal voor aanvragen activiteiten en projecten:

Stichting de Graal hanteert de volgende criteria voor de toekenning van geldmiddelen aan projecten en activiteiten:

1. **Relevantie:** Het project moet relevant zijn voor de missie, visie en ambities zoals beschreven in dit beleidsplan.
2. **Impact:** Het project moet impact hebben via één of meer van de omschreven hoekstenen (zie bijlage 2) en daarmee een bijdrage leveren aan het creëren van gemeenschappen met een hart. Het kan gaan om het delen van ontregelende ervaringen, het versterken van vaardigheden en capaciteiten, het vergroten van (eigen) bewustzijn, kritische reflectie etc.
3. **Innovatie:** Het project moet vernieuwend zijn en/of bijdragen aan de ontwikkeling van nieuwe methoden, technieken of benaderingen op het gebied van kritische transformatie en empowerment.
4. **Samenwerking:** Het project moet bij voorkeur gericht zijn op samenwerking en netwerkvorming tussen verschillende organisaties en/of gemeenschappen, met als doel het versterken van onderlinge banden en het delen van kennis en ervaring.
5. **Duurzaamheid:** Het project moet bijdragen aan duurzame verandering en ontwikkeling, bijvoorbeeld door het opzetten van structuren en systemen die ook op lange termijn effect hebben.
6. **Transparantie:** Het project moet duidelijk en transparant zijn, dient bij indiening van het verzoek tot financiering te zijn voorzien van een onderbouwde begroting, en dient na beëindiging van het project te worden voorzien van een verantwoording van de besteding van de geldmiddelen.
7. **Realisme:** Het projectvoorstel moet realistisch zijn en gebaseerd op een specifieke analyse van de haalbaarheid en de risico's. Een goede planning is daarbij essentieel.
8. **Indieners van het voorstel verklaren zich bereid om na afloop een inhoudelijke verantwoording af te leggen.**

Bijlage 2

Building Communities with a heart

Through visiting the eight 8 cornerstones and critical relational reflection deeper connection will be made with self, other and environment. Insight will be deepened, and specific attention is given to agency and connection.

Overall Goal: To develop awareness of self, other and environment through input, sharing and embodied experiences. Participants will develop insight to enhance personal, proxy and collective agency in recognising possibilities and capabilities to create communities with a heart and leadership.

Learning outcomes:

1. Share stories of personal, social and global disruptions to stimulate personal and communal growth.
2. Explore how embodied silence contributes to transformative growth while in a liminal space on the threshold of something new
3. Be part of listening and speaking in small groups in a trusted environment
4. Identify personal, professional and community risks and opportunities in changing times
5. Through dream walks draw on indigenous knowledge to harvest from the sea and connect to the fynbos
6. Through creative approaches uncover leadership talent and build a leadership toolkit as part of going forward
7. Prepare to create communities with a heart in sphere of influence.
8. Decide and plan how to continue to be reflexive and stay in community.

Bijlage 3

Stichting de Graal Bestuursbesluiten 2023

Genomen tijdens vergadering, skype, per email of telefoon en bevestigd tijdens vergaderingen.

HEF

- Van het internationale Higher Education Fund is € 7000 tijdelijk in NL ondergebracht voor een studie door een van onze Graalleden. Na de voltooiing van de MBO verzorgende blijft het geld beschikbaar voor een vervolg HBO opleiding.

WERKNEMERS

- Met ingang van 1 december is een nieuwe medewerkster in dienst voor 8 uur per week als beleids- en stafmedewerker 2, inclusief secretariële taken.
- Er is een overstap gemaakt van een ziekteverzuimverzekering naar ontzorgverzekering.

SALARISSEN

- De Graal hanteert bij de salariering van werknemers de CAO Sociaal werk met als ondertitel welzijn en maatschappelijke dienstverlening.
- Er wordt in december een dertiende maand uitgekeerd.
- Voor de pensioenvoorziening van de werknemers is borging bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) aangevraagd (<https://www.pfzw.nl>).
- Vanaf toetreding tot het PFZW op 1-4-2023 zijn alle werknemers in dat pensioenfonds opgenomen. De salarisadministratie van Kromhout regelt de aanmeldingen bij PFZW.
- De personeelskosten worden in de begroting opgehoogd met het pensioenbedrag voor de werknemers.

MEDIATION

- Er is op 24 februari nog een bijeenkomst geweest met bemiddelaars. Hiermee is de bemiddeling tot een einde gekomen. Een jurist en tevens bekwaam mediator is bereid gevonden op de ALV op 15 april op te treden als voorzitter van de vergadering.

HUIS

- Vanaf half maart 2023 is het appartement aan de achterkant van het huis enkele maanden bewoond geweest.
- Van november t/m januari 2024 is de zolderverdieping bewoond.
- Er zijn per 1 januari 2023 een nieuwe, iets verhoogde, tarieven vastgesteld voor het gebruik van de ruimten en gedeeld met de vaste gebruikers (3x pw Zen meditatie groepen).
- De Internationale Graal Leerstoel aan de Radboud Universiteit 'Women Care for the Future' organiseerde opnieuw een Summer School 'Communities with a Heart'. Reis en verblijf kosten in Nederland voor de deelnemers zijn door

stichting de graal vergoed. De internationale graal heeft de kosten gedragen voor de vliegtickets.

- Midden in de Summer School week gaf Christa Anbeek haar oratie als hoogleraar. De fotograaf en een deel van de receptie werden door de Stichting betaald.
- Na de Summer School heeft een groep van 20 deelnemers een week in het Graalhuis gelogeed.

TENSLOTTE

- Op 11 november 2023 is er in een ledenbijeenkomst afscheid genomen van oud bestuurders en is een nieuw transitiebestuur voor de Stichting voorgesteld onder voorzitterschap van Christa Anbeek met de leden Petra Engels, Yvonne Sliep en Jeanne Copal.

Het nieuwe bestuur is ingeschreven bij de KvK en heeft in de maand december enkele vergaderingen en bijeenkomsten gehad. Besluiten die nog in 2023 zijn genomen:

- Er wordt een gevolmachtigde aangewezen in geval het voltallige bestuur niet langer in staat is haar taken uit te voeren;
- wanneer een lid van het bestuur, in het belang van het functioneren van Stichting de Graal, moet overnachten/verblijven worden de daarbij gemaakte kosten vergoed;
- de conceptbegroting 2024 is door het bestuur vastgesteld;
- de vrijwilligster belast met het verzorgen/ontvangen van (buitenlandse) gasten ontvangt een vrijwilligersvergoeding van max. € 1.900,-- per jaar;
- er is besloten de begane grond een opknapbeurt te geven.